

LIPANY

Smoljak

Seznámili jsme se s několika zvláštnostmi Cimrmanovi kočující hřecké společnosti. Osobitých rysů bylo ale víc. Ansábl například proslul nezvykle rychlými přesuny. V době, kdy bylo jízdnicolo v západní Evropě přepychem horních deseti tisíc, u nás například podivímů a v carském Rusku pouze předmětem vášnivých debat v anarchystických kroužcích, používal Cimrmanův umělecký soubor byciklu zcela běžně. V rychlosti, jakou herci opouštěli jednotlivé štace, byly v té době nedostižní.

Pozoruhodným fenoménem souboru byl jeho protagonista, všestranný Ota Plk. Ten patřil k tomu typu herců o nichž se říká, že svou roli velmi silně prožívají. Otu Plka každá role doslova pohltila. Zatímco ostatní herci vystoupili z role prostě tím, že se po představení odličili, Ota Plk zůstával ve svých rolích ještě dlouho po spadnutí opony. Pamětníci říkli, že on jakoby nežil svůj život. Doslova bydlel v tom charakteru postavy, kterou na jevišti představoval, než mu nová úloha umožnila přestěhovat se do charakteru jiné. Diváci tomuto absolutnímu herectví aplaudovali, ale provoz divadla tím často trpěl. Například v Chocni se Plk po představení Gogolova Revizora na několik dní ztratil. Při kvapení kolegové se s ním setkali až ve vlaku, když jim cestou do České Třebové kontroloval jízdenky. Ota Plk byl z úspěchem obsazován i do dámských rolí. Například jeho výkon v Maryše byl prý tak strhující, že plakalo nejen obecenstvo, ale i herci. Při představení se prý muselo jednou, podle pamětníků, přerušit, protože plakal i otrlý napověda Standa Křeček. Ovšem opravdovost s jakou nešťastnou Maryšu podal měla za následek, že s ním po představení nikdo nechtěl jít na kávu. Všichni si oddechli, když Maryša byla stažena z repertoáru. Ota Plk se přestěhoval do Švandy Dudáka a přestal tak být pro okolí nebezpečný. Kromě toho zkončili i jeho periodicky opakující se měsíční dny nervozity a hysterie.

Neobvyklím způsobem pracoval Cimrman i ze scénickou hudbou. Jeho kočující společnost neměla peníze, aby mohla platit hudebníky a tak scénickou hudbu obstarávali samotní herci. No hudbu.... herci se jenom před začátkem postavili za oponu a zazpívali různé důležité informace, jako od koho ta hra je, kde se hraje příště, kdy bude konec a podobně.

Dalším charakteristickým znakem Cimrmanovi kočující společnosti byl značný počet netaalentovaných herců. Této tradici zůstáváme věrni i my. Zkušené herci totiž často skupinu opouštěli a bylo proto potřeba hledat rychlou náhradu. A právě pro tyto neškolené začátečníky sestavil Cimrman jakési základní hřecké desatero:

- 1) Nepij na kuráž. I opilce zahraje lépe střízlivý.
- 2) Pamatuj, že se na jevišti jmenuješ obvykle jinak než v životě. Je dobré znát i jmena ostatních figur.
- 3) Citová hnutí vyjadřuj raději zády k publiku. Jak smích, tak pláč uděláš nejlíp škubáním ramen.
- 4) Za předměty házené na jeviště neděkuj.
- 5) Po nápovědě neopakuj všechno. Některé věty patří kolegům.
- 6) Na záchod jdi raději před představením, ať potom při hře něco uráš.
- 7) Hrajš-li četra, uvědom si před usednutím, že máš ocas.
- 8) Při potlesku na otevřené scéně se neukláněj, patří patrně někomu jinému.
- 9) Pamatuj, že některé dveře jsou jen namalované.
- 10) Na jevišti nejez, vše je gumové.